

X.A.2.11./2. MELLÉKLET

JÁTÉKSZABÁLY

Dramatizált bírósági tárgyalás: egy környezetszennyezési ügy tárgyalása

Kommunikációs játék (szerepjáték dramatizált formában):

- a gyerekek aktív résztvevői és szereplői a történetnek;
- nincs előre megírt, egyetlen helyes megoldás, a gyerekek interaktívan, a saját ötleteiket és a megadott információkat kreatívan felhasználva alakíthatják a játék végkimenetelét;
- az előre megadott történet szerinti érdekcsoportok (játékoscsoportok) ütköztethetik véleményeiket, álláspontjaikat, és közösen kereshetik a probléma lehetséges megoldását.

Az ügy:

- nem valóságos eset;
- globális környezetvédelmi problémát érint, túlnyúlik az országhatárokon;
- rövid távú és hosszú távú hatása más-más politikai, gazdasági, egészségügyi területeket érint;
- bizonyos embercsoportokra nézve veszélyesebb (kisebbség);
- bizonyos korosztályokra nézve veszélyesebb.

Érdekcsoportok (játékoscsoportok):

1. Pazarország kormánya
2. Aktívia kormánya
3. Lustia kormánya
4. Ökolandiai kutatócsoport
5. Pazar Személyiségi Jogokat Követelők (PSzJK) civil szervezet
6. Skandiai Kisebbségi Érdekképviselő (SKÉ)
7. Egészségvédők Világszövetsége (EV)
8. Mozgáskorlátozottak Egyesülete
9. Multihidrát cég vezetői

Média (TV-, rádióriporterek, újságírók)

- viták, érdekkütkötések esetén kérdéseket intéz a szemben álló felekhez, ezzel
 - segítheti a közös konszenzus kialakításának lehetőségét;
 - további konfliktusokat gerjeszthet.

Bíró (játékvezető) feladata:

- ha nem sikerül közös megállapodásra jutniuk a vitázó feleknek, akkor bíraskodik az ügyben, azaz eldönti, hogy melyik álláspont jusson a játékban érvényre;
- ha a vitázó feleknek további információra van szükségük ahhoz, hogy álláspontjukat kialakítsák, kérdéseket tehetnek fel a játékvezetőnek;
 - a játékvezető adhat információkat, ebben az esetben írásban rögzíteni kell, hogy milyen újabb dolog „tudódott ki”, és minden érdekcsoporthoz el kell juttatni;
 - a játékvezető a felmerülő kérdésekre, hogy a válasz nem ismert.

Érdekek ütköztetése (konfliktusok):

1. Pazarország kormánya ↔ Ökolandiai kutatócsoport
2. Aktívia kormánya ↔ Multihidrát cég
3. Lustia kormánya ↔ Skandiai Kisebbségi Érdekképviselő (SKÉ)
4. Multihidrát cég ↔ Pazar Személyiségi Jogokat Követelők (PSzJK) civil szervezet

Jogrend (játékszabályok):

- Az érdekcsoportok kialakítása.
- Saját érdekek felsorolása.
Az érdekcsoportok tanulmányozzák a történetet, és számba veszik a saját szerepük szerinti érdekeket. Minden szempontból érdemes átgondolni, hogy milyen érdekei vannak az adott csoportnak.
- Saját érvek felsorolása.
Az érdekcsoportok felkészülnek az érdektükkötetésre - a *konfliktusra* - úgy, hogy az egyes érdekek mellé indoklást írnak (az egyes érdekek mellett az érvek felsorolása).
- A konfliktus kihirdetése.
A játékvezető kihirdeti az első *konfliktust*: a két szemben álló fél megnevezése.
- Az érdekcsoportok koalícióba rendeződése.
Az érdekcsoportok felsorakoznak a két szemben álló fél egyike vagy másika mögött, így kialakul egy nagyobb *koalíció*. Lehetséges az is, hogy valamely érdekcsoport eleinte vagy egyáltalán nem csatlakozik egyik félhez sem, azaz *semleges* marad.
- Megoldási javaslat.
A *koalíció*ba tartozó érdekcsoportoknak egyeztetniük kell álláspontjaikat, és egy közös megoldási javaslatot kell összeállítaniuk.
- A konfliktus lejátszása.
A **riporter** kérdéseinek segítségével elhangzik mindkét fél megoldási javaslata. Megpróbálnak olyan megállapodást kötni, amelyben a két *koalíció* érdekei közül minél kevesebb sérül. Itt nagy szükség van a gyerekek kreatív ötleteire, a problémamegoldó készségükre, hogy a másik fél szempontjainak figyelembevételével a legkedvezőbb megoldást találják meg. A **bíró**nak figyelnie kell, hogy mikor jön el az a pillanat a vitában, amikor az álláspontok már nem közelednek, hanem értelmetlen vitába torkollik a konfliktus. Ekkor még segítheti a konszenzuskeresést előrevivő kérdésekkel, javaslatokkal, de ha úgy ítéli meg a helyzetet, hogy nem lesz közös megoldás, akkor ítéletet hirdethet: az addig elhangzottak alapján az egyik lehetséges megoldást. *Az tekinthető megnyugtató megállapodásnak, amelynek során a felsorolt érdekek számának felénél legalább eggyel több érdek érvényesülhet.* Lehetséges az is, hogy a *konfliktus* során valamely érdekcsoport kiválik a *koalíció*ból, és „átáll” a másik oldalra, vagy egyik félhez sem csatlakozik, ha úgy látja inkább biztosítottnak érdekei megvalósulását.
- Újabb konfliktus kihirdetése.
Ez előzőkhöz hasonlóan zajlik.
- A játék vége.
Addig tart a játék, amíg minden problémára *megnyugtató megállapodást* nem kötnek, vagy amíg a bíró ki nem hirdeti a játék végét.